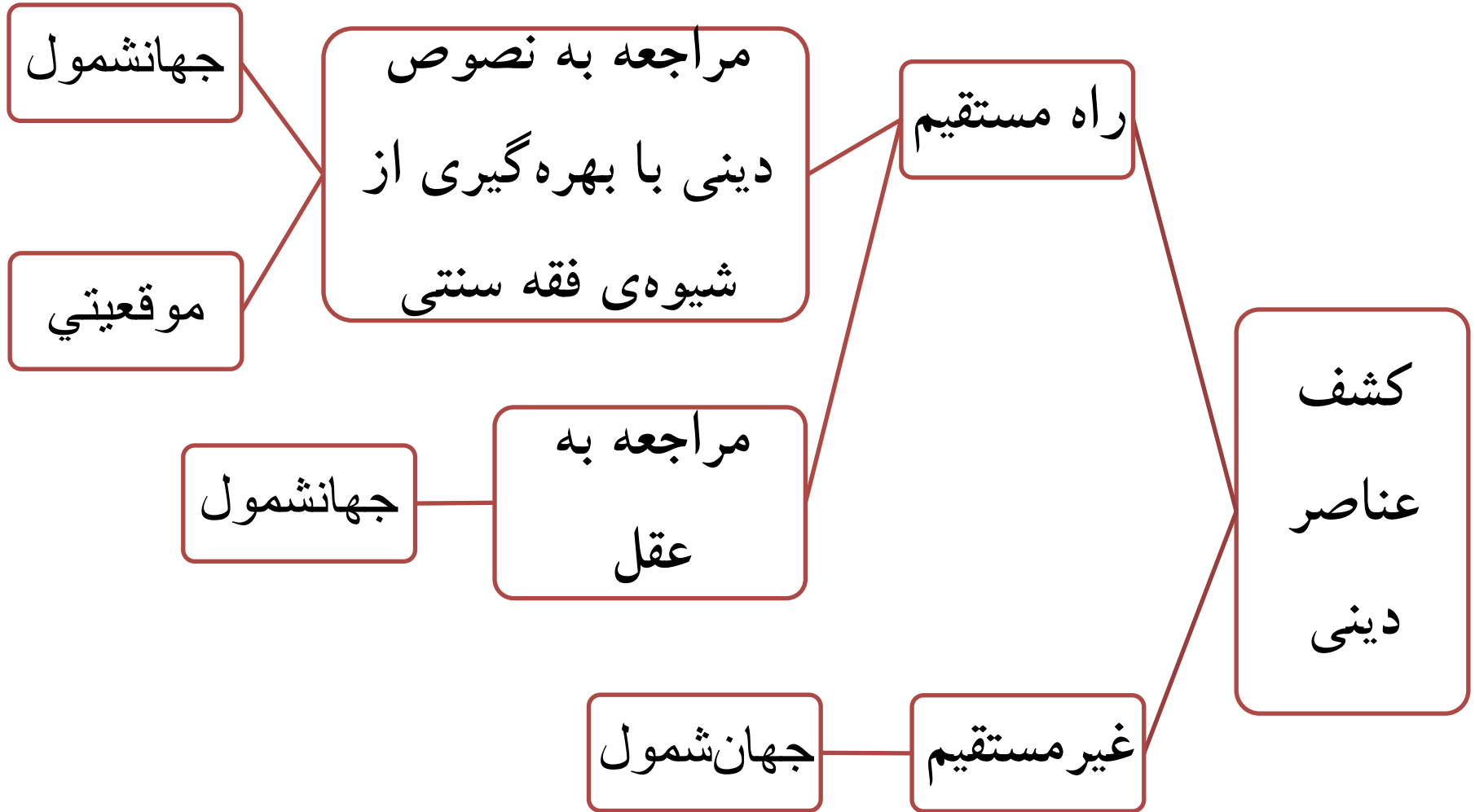

علم أصول الفقه

١٧ ٩٠-١٢-٢٤ الحجة على النظام

دراسات الأستاذ:
مهدي الهادي الطهراني

کشف عناصر دینی

تفکیک عناصر جهان شمول از موقعیتی

اصالت اطلاق

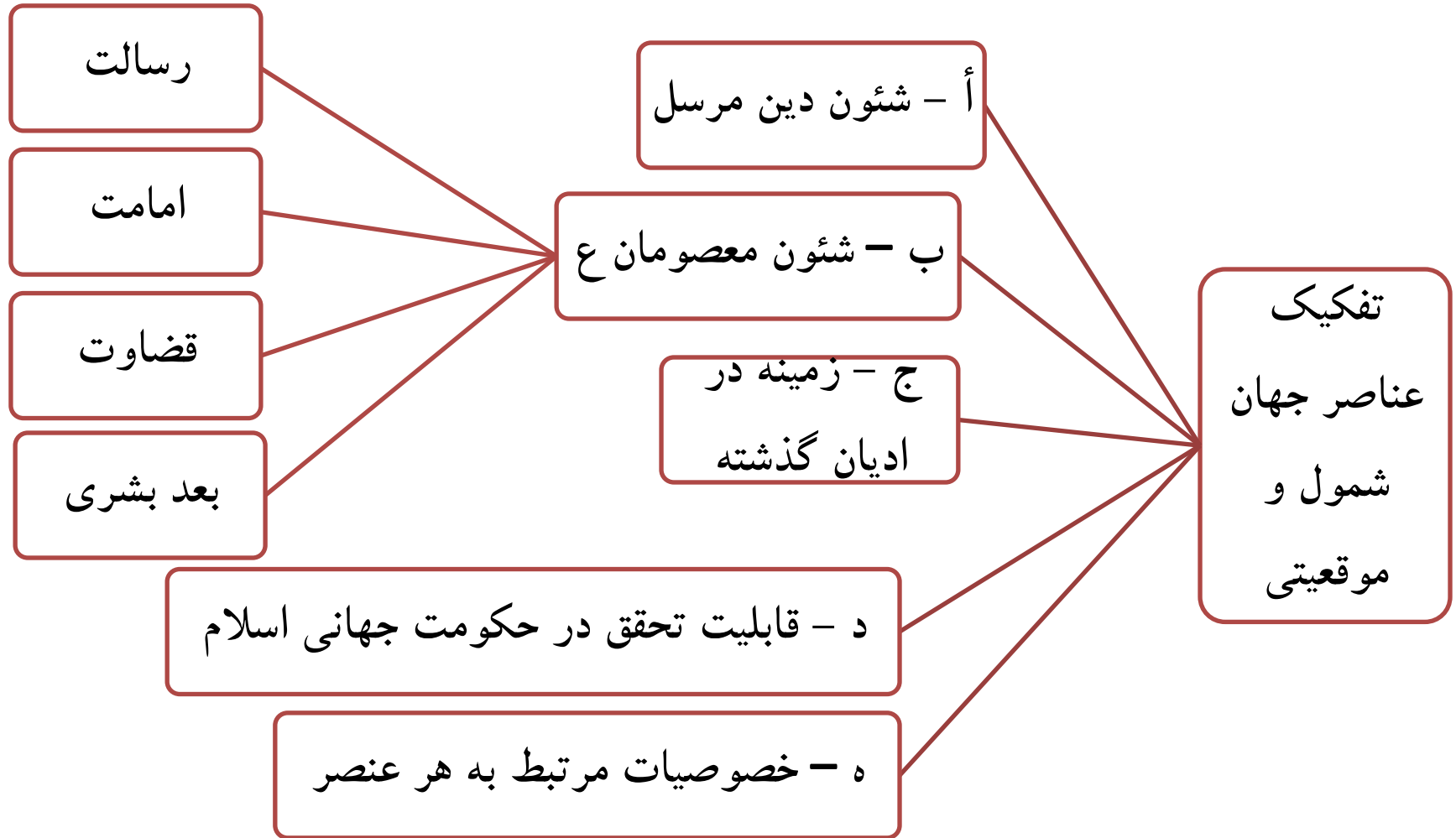
قاعدہی اشتراک

اصالت ثبات (اصل
جهان شمولی)

تفکیک عناصر جهان شمول از موقعیتی

- از این رو، دین مرسل آمیزه‌ای از عناصر جهان شمول و موقعیتی است که برای جدا کردن آنها از یکدیگر توجه به چند امر ضروری می‌باشد:

تفکیک عناصر جهان شمول از موقعیتی

روش دستیابی به فلسفه، مکتب، نظام و سازوکار

- د - قابلیت تحقق در حکومت جهانی اسلام
- یکی از معیارهایی که می‌تواند به ما در تفکیک عناصر جهان‌شمول از موقعیتی کمک شایانی کند، این است که آیا یک عنصر خاص دینی می‌تواند در فرض تحقق حکومت جهانی اسلام و جامعه‌ی مطلوب اسلامی، تحقق یابد؟ بدون شک عنصری که در این فرض قابلیت تحقق نداشته باشد، یک عنصر جهان‌شمول نخواهد بود.

روش دستیابی به فلسفه، مکتب، نظام و سازوکار

- ه - خصوصیات مرتبط به هر عنصر
- خصوصیات مرتبط به یک عنصر دینی گاه می‌تواند در تعیین جهان‌شمولی، یا موقعیتی بودن آن، موثر باشد.

روش دستیابی به فلسفه، مکتب، نظام و سازوکار

- به عنوان مثال، اگر معلوم شود که نهی از ساختن مجسمه‌ی موجودات دارای روح در زمینه‌ای بوده که افراد گرایش به پرستش این گونه مجسمه‌ها داشته‌اند و به عنوان نمادی از شرک تلقی می‌شده است، آنگاه شاید بتوان نسبت به جهان‌شمول بودن این نهی و ثبوت آن در هر زمان و مکان، ولو در جایی که به مجسمه تنها به عنوان یک عنصر هنری، یا حتی نشانه‌ای از قدرت الهی نگاه شود، تردید کرد. البته تشخیص چنین امری نیازمند بررسی مسئله در مجال مرتبط به آن است.

طبقه بندی عناصر جهان شمول

- پس از تفکیک عناصر جهان شمول دینی از عناصر موقعیتی آن، می‌بایست عناصر جهان شمول را طبقه‌بندی کرد.
- در این کار ابتدا آنها را بر حسب حوزه‌ی مرتبط به آن (سیاسی، اقتصادی، تربیتی،...) تقسیم و سپس بر اساس این که آیا تکوینی هستند یا تشریحی یعنی از قبیل قضایای «هست» می‌باشند، یا قضایای «باید» به فلسفه‌ی سیاسی، فلسفه‌ی اقتصادی، و غیر آن طبقه‌بندی می‌کنیم.
- آنگاه عناصر تشریحی را که از قبیل اصول مسلم یا اغراض هستند از غیر آن تفکیک و در قالب مکتب و نظام گروه‌بندی می‌نمائیم.

طبقه بندی عناصر جهان شمول

- هماهنگ سازی عناصر جهان شمول
- وقتی ما عناصر جهان شمول دینی مرتبط به یک حوزه مانند سیاست، را در قالب فلسفه‌ی سیاسی، مکتب سیاسی و نظام سیاسی طبقه بندی کردیم، باید هماهنگی این بخش‌ها را بر اساس روابط آنها، که در گذشته به آن اشاره شد، مورد توجه قرار دهیم و با اصلاح و بازنگری عناصر موارد محتمل ناهماهنگی را بر طرف کنیم تا به مجموعه‌ای کاملاً سازگار دست یابیم.
- در این حال، فرایند دستیابی و طبقه بندی عناصر جهان شمول دینی در یک حوزه پایان می‌پذیرد.

طبقه بندی عناصر جهان شمول

- پس از انجام همین امور در سایر حوزه‌های حیات آدمی، می‌بایست مجموعه‌های به دست آمده با یکدیگر مقایسه و موارد ناهماهنگی محتمل بین مثلاً عناصر سیاسی، و عناصر اقتصادی را برطرف کرد، تا در نهایت به تصویری جامع و هماهنگ از مجموعه‌ی عناصر دینی جهان شمول دست یافت.
-

طبقه بندی عناصر جهان شمول

- طراحی سازو کار
- پس از دستیابی به فلسفه، مکتب و نظام اسلامی در یک زمینه، مانند سیاست یا اقتصاد، باید ساز و کار متناسب با روزگار معاصر را بر اساس آن طراحی کرد.

طبقه بندی عناصر جهان شمول

- در حالی که استنباط عناصر جهان شمول و رسیدن به فلسفه، مکتب و نظام اسلامی، به شیوهی فقهی و تحلیلی صورت می‌گیرد، برای طراحی ساز و کار توجه به دانش‌های بشری در زمینه‌ی مرتبط به ساحت مورد بحث ضروری می‌باشد.

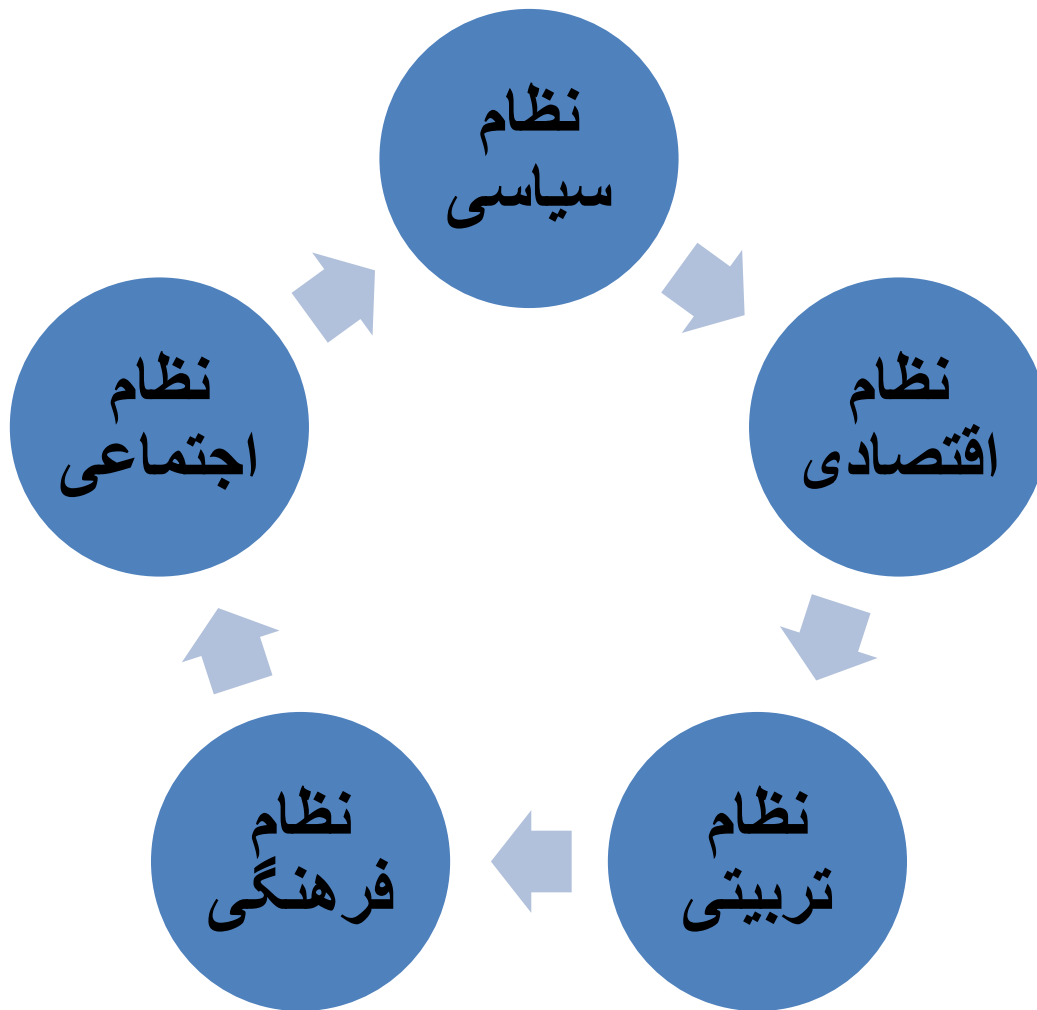
طبقه بندی عناصر جهان شمول

- اگر در صدد طراحی «ساز و کار سیاسی» هستیم، باید به «علوم سیاسی» توجه داشته باشیم و با بهره‌گیری از آن و سایر دانش‌های مرتبط به سیاست، مانند جامعه‌شناسی، مردم‌شناسی، روان‌شناسی اجتماعی، عناصر دخیل در شکل‌گیری نهادهای سیاسی روزگار خود را تشخیص دهیم و بر اساس فلسفه، مکتب و نظام سیاسی اسلام به طراحی سازوکار سیاسی اسلام در روزگار خود پردازیم.

طبقه بندی عناصر جهان شمول

- بنابراین ، برای طراحی سازوکار افزون بر آگاهی از عناصر جهان شمول دینی، به علوم بشری نیز نیاز داریم و ارزش یک سازوکار در کارائی عینی آن قابل ارزیابی خواهد بود. پس سازوکاری مقبول است که در عین سازگاری با عناصر جهان شمول دینی، از کارایی خارجی برخوردار باشد.

طراحی نظام جامع یا منظومه نظام ها

نقطه
مطلوب

مهندسی
راه

نقطه
موجود